

Textversion av Kemikaliepodden avsnitt 5 – Kemikalier i barns vardag

[Här kan du lyssna på programmet.](#)

BJÖRN: 0:00:14 Många föräldrar är oroliga för skadliga kemikalier och hur de kan påverka barnen. Vad finns det för akut giftiga produkter i våra hem, och hur skyddar vi barnen bäst? Behöver man vara orolig för plastleksaker, och är det bra eller dåligt att använda våtservetter? Det ska vi prata om i det här avsnittet av Kemikaliepodden, som är en podcast från Kemikalieinspektionen för en kemikaliesmart vardag. Jag heter Björn Malmström och är pressansvarig på Kemikalieinspektionen, och till min hjälp i dag så har jag Susanna Norrthon Risberg som arbetar med upplysning och information här på kemikalieinspektion. Välkommen till podstudion.

SUSANNA: 0:00:55 Tack.

BJÖRN: 0:00:57 Och vi har också med oss Anna Nylander som är utredare på Kemikalieinspektionen. Välkommen du också.

ANNA: 0:01:02 Tack så mycket.

BJÖRN: 0:01:04 Kemikalier i barns vardag är alltså temat för det här programmet. Och först så undrar jag, är alla kemikalier farliga för barn, Anna?

ANNA: 0:01:14 Nej, alla kemikalier är inte farliga, men vissa kemikalier kan innebära en risk om de hanteras på fel sätt. Kemikalier, de finns i alla kemiska produkter, i material och varor, ja i allting faktiskt som vi omges utav. Och de är också nödvändiga för att vi ska kunna leva det liv som vi gör. Men sen så finns det många olika typer av kemikalier.

Textversion av Kemikaliepodden avsnitt 5 – Kemikalier i barns vardag

Det finns såna som påverkar direkt och de som påverkar kroppen först på längre sikt. Och långt ifrån alla kemiska ämnen är skadliga för oss eller för miljön. Många kemikalier påverkar oss inte alls också.

BJÖRN: 0:01:54 Okej, men hur kan man då veta vilka olika kemikalier som produkter och varor innehåller om de kan vara skadliga? Vad säger du Susanna?

SUSANNA: 0:02:03 Ja, kemiska produkter som bensin, tändvätska och propplösare, de är akut farliga och märkta med varningssymboler och särskild text för att upplysa om faran. Andra typer av varor där kemikalier ingår som till exempel kläder och möbler och elektronik, de är sällan märkta med någon information om kemiskt innehåll. Så ofta vet man inte exakt vilka kemiska ämnen som ingår i såna varor. Att öka kunskapen och sprida information om vilka ämnen som ingår i olika typer av varor, det är ett område som Kemikalieinspektionen prioriterar och arbetar mycket med.

BJÖRN: 0:02:39 Men hur är det, påverkas barn mer än vuxna av skadliga kemikalier som kan finnas runt omkring oss?

ANNA: 0:02:46 Ja, barn och unga kan faktiskt vara känsligare för påverkan av skadliga kemikalier än vi vuxna, och därför så arbetar inte minst vi på Kemikalieinspektionen på olika sätt för att skydda barnen bättre mot hälsorisker med kemikalier. Sen är det så att barn äter, dricker och andas mer i proportion till sin kroppsstorlek. Och sen är deras hjärnor, immunsystem och hormonsystem inte helt färdigutvecklade. Och det gör också att barn ... ja, de kan påverkas mer då av vissa ämnen jämförelsevis, jämfört med vuxna. Sen är det så att barn har ett annat beteende än vuxna. De stoppar saker i munnen, de kryper på golvet. Och det gör också att barn exponeras mer för vissa typer av kemikalier.

BJÖRN: 0:03:31 Vad är det då för kemiska produkter som man kan ha hemma och som kan vara akut farligt för barnen Susanna?

Textversion av Kemikaliepodden avsnitt 5 – Kemikalier i barns vardag

- SUSANNA: 0:03:39 Ja, det finns ofta en hel del kemiska produkter i ett hem, som exempelvis rengöringsmedel av olika slag, propplösare, tändvätska och lampolja. Och ute i garaget kan det finnas kylarvätska, färg och lacknafta och olika typer av trädgårdskemikalier. Om de inte förvaras eller hanteras på rätt sätt, så kan de vara farliga både för barn och vuxna.
- BJÖRN: 0:04:02 Och visst finns det också akut farliga produkter som kan finnas hemma i köket?
- SUSANNA: 0:04:08 Ja, till exempel propplösare, ugnrensning, avkalkningsmedel och ättika, de kan vara frätande och ge allvarliga skador om man råkar svälja produkten eller får stänk i ögonen eller på huden. Därför är det viktigt att såna produkter förvaras så att små barn inte kan nå dem. Att ställa förpackningarna direkt under diskbänken, det är oftast ingen bra idé.
- BJÖRN: 0:04:34 Det är lite att hålla koll på där alltså?
- SUSANNA: 0:04:35 Precis.
- BJÖRN: 0:04:36 Men hur vanligt är det då att barn råkar ut för olyckor med kemiska produkter?
- SUSANNA: 0:04:41 Ja, det händer att barn och vuxna skadas av kemiska produkter, och ibland så allvarligt att de måste på vård på sjukhus. Och det beror ofta på att vi inte använder eller förvarar produkterna på rätt sätt. Förra året fick giftinformationscentralen över 12 000 frågor kring olyckor med kemiska produkter och barn under 10 år. Och av dem var ungefär 1300 såpass allvarliga att de skickades till sjukhus. Den vanligaste frågan var att barn hade smakat på produkterna.
- BJÖRN: 0:05:15 Men hur farligt är det? Vad kan hända?
- SUSANNA: 0:05:17 Mm, olika produkter kan ge olika typer av skador beroende på vad produkterna har för farliga egenskaper. Många hushållskemikalier som till exempel rengöringsprodukter kan irritera slemhinnorna i

Textversion av Kemikaliepodden avsnitt 5 – Kemikalier i barns vardag

munnen och i halsen så att det svider och känns obehagligt. Men så finns det frätande produkter som propplösare och medel för ugnrensning som kan ge mycket allvarliga och till och med livslånga skador. Och andra produkter som till exempel tändvätska och lampolja, de kan lätt hamna i luftvägen och ner i lungorna och ge allvarliga andningsskador och till och med kräva sjukhusvård.

BJÖRN: 0:06:01 Finns det något mer?

SUSANNA: 0:06:02 Ja, en annan typ av produkt som kan ge allvarliga skador om oturen är framme, det är knappcells batterier. Det är små runda platta batterier som kan finnas till exempel i gratulationskort med ljud eller klockor och febertermometrar. Om ett barn sväljer ett sånt batteri, så kan den fastna i matstrupen och ge allvarliga skador. Man ska tänka på, om ett barn har svält ett batteri, så är det viktigt att snabbt söka hjälp.

BJÖRN: 0:06:32 Jag förstår, men om olyckan då är framme, vad ska man göra?

ANNA: 0:06:37 Om nu ett barn råkar ha svält en kemisk produkt, så ska du först försöka skölja munnen och ge lite dryck. Och sen då ringa 112 och be om att be kopplad till giftinformation. Det som är viktigt är att försöka att inte få barnet att kräkas, det kan faktiskt göra situationen värre. Och har barnen då fått stänk i ögonen eller på huden, då ska du också först skölja innan du ringer, men man ska komma ihåg att olyckor med kemikalier i hemmen oftast inte alls är allvarliga. Det kan till exempel bara vara att barnet har smakat på lite diskmedel, och det är inte farligt i sig. Men är man orolig är det bra att ringa giftinformationscentralen för att veta vad som gäller.

BJÖRN: 0:07:21 Men hur ska man då göra för att skydda barnen så man slipper allt sånt här över huvud taget händer?

ANNA: 0:07:26 Ja, det finns flera saker man bör tänka på för att minska risken för olyckor med kemikalier. Och några av dem har vi redan nämnt. Men till exempel då att förvara kemikalierna så att barn inte kommer åt dem, att låta produkterna vara kvar i sin ursprungliga förpackning, inte hålla

Textversion av Kemikaliepodden avsnitt 5 – Kemikalier i barns vardag

över kemikalier i läskflaskor och liknande, eller muggar eller någonting som gör att de kan förväxlas med något drickbart. De är också viktigt att stänga förpackningen eller skruva på korken efter användning. Och om man då har små barn hemma, så kan det vara klokt att försöka undvika produkter helt och hållet som är märkta med farosymboler.

BJÖRN: 0:08:03 Farosymboler säger du, vad är det för varningssymboler som man ska hålla utkik efter?

SUSANNA: 0:08:09 Ja, just nu kan vi se två olika typer utav farosymboler på kemiska produkter. Och det beror på att vi har just fått nya EU-regler som innebär att de äldre symbolerna med orange bakgrund ska bytas ut mot nya symboler som har vit bakgrund och en röd ram runt. En fördel med de här nya symbolerna, det är att de kommer att se likadana ut i många länder världen över. Många konsumentprodukter är märkta med en symbol i form utav ett utropstecken, och det visar att produkten kan vara skadlig. Till exempel irriterande om man får det på huden eller i ögonen. Kemikalier som är märkta med symbolen för frätande produkter, de är särskilt viktiga att hålla borta från barn. Andra exempel på symboler är den som varnar för brandfara eller att produkten är farlig för miljön. Så kom ihåg att titta efter farosymboler och läs informationen på förpackningen och följ anvisningarna. På vår webbplats har vi quiz där du kan testa om du vet vad symbolerna betyder. Där finns också en länk till Hannas hus. Det är en pedagogisk webbplats, där barn kan lära sig om farliga kemikalier och om märkningen på kemiska produkter. Så kolla gärna där.

BJÖRN: 0:09:26 Den här symbolen som visar att produkter kan vara frätande som är extra viktig att hålla koll på, hur ser den ut? Hur känner man igen den?

SUSANNA: 0:09:35 Ja, det är en symbol i form av en hand och ovanför handen är det ett litet provrör. Där ser man att det droppar kemikalier ur provröret då. Och man ska komma ihåg att det är ... vissa utav de kemiska

Textversion av Kemikaliepodden avsnitt 5 – Kemikalier i barns vardag

produkter som är märkta med den här frätsymbolen som är starkt frätande och kan alltså orsaka allvarliga skador på barn och vuxna.

BJÖRN: 0:09:59 Okej. Men finns det kanske andra alternativ Susanna, om man till exempel vill undvika helt att ha de här produkterna hemma?

SUSANNA: 0:10:08 Ja, om man har små barn, då kan det vara klokt att försöka köpa produkter som inte är märkta med farosymboler om det finns såna alternativ. Och ofta behöver man inte använda starka rengöringsmedel. Istället för att använda grilltändvätska till exempel, så finns det bra alternativ som tändpapper eller en elektrisk grilltändare istället.

BJÖRN: 0:10:30 Okej. Nu har vi pratat en stund om och gett exempel på olika typer av kemiska produkter som kan vara farliga för barnen. Men det finns också kemiska ämnen i material och varor, ja, i alla prylar som vi omger oss med i vår vardag. Kan det också vara farligt för barn? Vad säger du Anna?

ANNA: 0:10:50 Ja, varor och prylar då är väldigt sällan akut farliga. Men ibland så kan de faktiskt orsaka hälsoproblem på lite längre sikt. Och även om en enskild vara, till exempel en mobiltelefon eller en annan plastpryl inte är akut farlig, så utsätts ändå barn för kemikalier som kan vara skadliga från flera olika källor samtidigt. Och det kan till exempel vara skadliga ämnen från möbler eller någon annan inredningsdetalj. Elektronik eller textilier till exempel. Och för att minska då den här sammanlagda exponeringen så är det viktigt att man tänker på att undvika att barn utsätts för skadliga ämnen i onödan. Men man ska också såklart komma ihåg att de enskilda produkterna i sig inte utgör någon stor risk, utan det är den här totala exponeringen av vissa ämnen som vi vill minska.

BJÖRN: 0:11:48 Något som många hör av sig till oss om med frågor, det är plast. Behöver man vara orolig för hälsoeffekter av plast?

ANNA: 0:11:57 Det finns väldigt många olika typer av plast och många plaster innehåller inte skadliga ämnen. Och plast har också väldigt många bra

Textversion av Kemikaliepodden avsnitt 5 – Kemikalier i barns vardag

användningsområden och vi skulle ha väldigt svårt att klara oss utan plast i dag. Men det finns vissa äldre plastprylar som man har hemma, som till exempel gamla, mjuka plastleksaker och vissa äldre saker av mjukt material som är PVC då. Och då kan det vara att det användas i duschdraperier, i plastdukar eller konstläder till exempel. De här kan innehålla ämnen som är skadliga och som i dag är förbjudna. Och det är den här typen av plastprodukter som kan vara bra att rensa bort. Sen är det viktigt att plasten också används till rätt saker. Till exempel så ska mat förvaras i den typ av plastmaterial som är gjorda för det, och värmas i förpackningar och kärl som är avsedda för det. Och det finns då en märkning på de produkterna. Och sen så tycker vi också att barn som suger och biter ska göra det på de saker som är avsedda för det, till exempel bitringar då. Det tycker vi också kan vara bra att tänka på.

BJÖRN: 0:13:10 Så det är lite att hålla reda på där kring plast. Men vad är det som kan vara problematiskt med en del plast?

SUSANNA: 0:13:19 Jo, för att ge en plast vissa önskade egenskaper så tillsätter man vissa ämnen vid tillverkningen av plasten, till exempel mjukgörare för att göra plasten mjuk eller ett flamskyddsmedel för att göra den brandsäker. Och såna här tillsatser kan ibland innehålla skadliga ämnen som kan släppa från produkten under livslängden. Till exempel brukar man prata om vissa skadliga mjukgörare, så kallade ftalater som kan läcka från plast. Om du tycker att en plastpryl eller en leksak luktar starkt, så tycker jag att du kan gå tillbaka med den till butiken och fråga vad det kan bero på. För saker bör inte lukta så, i alla fall inte under en längre tid. Vårt råd är att undvika plastsaker som luktar starkt och som känns feta i materialet, för det kan vara ett tecken på att plasten är av sämre kvalitet, och då kan man misstänka att även kemikalierna i plasten är sämre kvalitet även om man inte vet det säkert.

BJÖRN: 0:14:19 Jag förstår. Det pratas ju mycket om att återanvända saker. Hur ska man tänka om det när det gäller äldre leksaker av plast?

Textversion av Kemikaliepodden avsnitt 5 – Kemikalier i barns vardag

- ANNA: 0:14:29 Ja, där kan man gärna vara lite försiktig för att undvika just att barn utsätts i onödan för ämnen som i dag är förbjudna i leksaker. Och det gäller då främst leksaker i mjuk plast, i PVC-plast. Och här skärptes då reglerna 2007 för en rad många ... ganska många ämnen då, och som ofta har använts för att göra just plasten mjuk. Och dessa har man upptäckt senare att de är hälsoskadliga. Och reglerna för leksaker har skärpts mycket senaste tio åren. Och därför kan då gamla leksaker eller leksaker som du köpt utanför EU innehålla ämnen som i dag är förbjudna inom union. Så därför så tycker vi att man bör undvika just äldre plastleksaker eller som är köpta utanför EU.
- BJÖRN: 0:15:18 Undvika äldre leksaker som är före 2007 då och sen sånt som är inköpt i andra länder utanför EU?
- ANNA: 0:15:26 Ja, men precis, och det är just de här mjuka plastleksakerna som vi är ute efter.
- BJÖRN: 0:15:30 Jag förstår. Men om jag då är orolig för farliga kemikalier i leksakerna på mitt barns förskola till exempel, vad kan jag göra då?
- ANNA: 0:15:40 Ja, har då Kemikalieinspektionen samarbetat med Håll Sverige rent och tagit fram ett pedagogiskt material till bland annat förskolan. Hur man då kan arbeta för att bli mer kemikaliesmart. Och det här materialet kan man ladda ner fritt från Håll Sverige rents hemsida eller från Kemikalieinspektionens hemsida. Och då får man tips och råd hur man rensar bland leksakerna, hur man städar och pysslar mer kemikaliesmart till exempel. Vi har fler råd också där. Men sen har vi även gjort lektionsupplägg till de lite större barnen och det är också i samarbete med Håll Sverige rent. Och det är för att vi tycker att det är viktigt att öka barns kunskap och medvetenhet om kemikalier, så att de vet hur de kan bli påverkade, både sin hälsa och även i miljön.
- BJÖRN: 0:16:29 Det finns många saker som inte är leksaker, men som barn ändå tycker om att leka med. Finns det några vardagssaker som man som förälder ska vara försiktig med att sätta i händerna på sina barn?

Textversion av Kemikaliepodden avsnitt 5 – Kemikalier i barns vardag

SUSANNA: 0:16:29 Ja, som Anna redan nämnt så ska man tänka på att de allra minsta barnen, de ska suga och bita på saker som är avsedda för det. De allra strängaste reglerna gäller just för såna leksaker för barn under tre år som är avsedda att stoppas i munnen. Vanliga prylar som man har hemma har inte samma stränga regler som leksaker. Det vi framför allt avråder från är att småbarn leker med eller stoppar i munnen, det är olika typer utav kvitton och biobiljetter och nycklar och smycken. Låt inte heller barnen leka med eller skruva isär gammal elektronik och så till att inte små barn stoppar mobiltelefonen i munnen. Det är eftersom vi vet att de kan innehålla ämnen som är olämpliga för barn att få i sig.

BJÖRN: 0:17:28 Kvitton och biobiljetter och nycklar och smycken, varför ska man inte låta barnen leka med de sakerna?

SUSANNA: 0:17:35 Ja, man vet att kvitton och biobiljetter, de kan innehålla ämnen som heter bisphenol A och det är bland annat misstänkt hormonstörande. Och nycklar och smycken, de kan innehålla skadliga tungmetaller som bly eller kadmium, så det är klart olämpligt att låta småbarn leka med.

BJÖRN: 0:17:56 Jag tänkte Anna, du nämnde ju tidigare att det kan vara bättre att köpa nya leksaker i plast än gamla begagnade. Är det också bättre att köpa nya kläder än att ärva kläder eller att köpa second hand?

ANNA: 0:18:09 När det gäller kläder är det faktiskt ofta tvärtom. Och det kan vara bra att köpa begagnade kläder eller ta hand om ärvda kläder, eftersom de vanligtvis inte innehåller några kemikalier längre från tillverkningen. Och det är såklart även bra även i resurssynpunkt att återanvända kläder. I nya textilier som man köper, så kan det finnas kvar rester från tillverkningen, till exempel från färgningen. Och för att få bort då de här eventuella kemikalieresterna, så kan det vara klokt att tvätta nya textilier, som framför allt är närmast kroppen. Sängkläder, gosedjur, handdukar och liknande innan man då använder dem för första gången. Och det räcker med en gång. Och när man då köper textilier, kolla gärna efter miljömärkningar, eftersom de ställer högre

Textversion av Kemikaliepodden avsnitt 5 – Kemikalier i barns vardag

krav, kemikaliekrav då vid tillverkningen. Undvik textilier som är behandlade med bakteriedödande medel, och det kan vara till exempel en luktfri träningsströja eller skosulor eller liknande. Och sen så kan man också tänka på att plasttryck på kläder kan innehålla mjukgörare och även tungmetaller faktiskt, och det är därför det inte är lämpligt att små barn har den här typen av tryck då, eftersom de även stoppar trycket i munnen.

BJÖRN: 0:19:33 Tack för de tipsen. En annan sak som jag har funderat på, det är våtservetter. Våtservetter kan kännas som räddaren i nöden i många fall för föräldrar. Men kan det vara farligt att använda dem?

ANNA: 0:19:49 Det man kan tänka på är att våtservetter innehåller ibland parfym och konserveringsmedel. Och det kan leda till att barnet utvecklar en allergi om de används för ofta. Så vid blöjbyten är det därför bättre att i första hand bara använda vatten och tvättlappar av tyg eller papper. Så spara istället våtservetterna när du är på språng och har helt enkelt svårt att få tillgång till vatten.

BJÖRN: 0:20:15 Så inte för ofta helt enkelt?

ANNA: 0:20:17 Just det.

BJÖRN: 0:20:19 Men hur är det då med schampo och balsam när jag badar eller duschar barnet? Vad är bäst? Hur ska man tänka där?

ANNA: 0:20:27 Ja, om man du tycker att man behöver någon typ av rengöringsprodukt till barnet, så välj då i så fall en mild miljömärkt produkt helt utan parfymer för att ditt barn ska minska risken för allergier.

BJÖRN: 0:20:39 En sak som är särskilt aktuell under sommarhalvåret, det är ju virket som kan finnas i trädgården eller i ramen till en sandlåda till exempel. Är det något som man som förälder bör vara lite försiktig med?

Textversion av Kemikaliepodden avsnitt 5 – Kemikalier i barns vardag

- SUSANNA: 0:20:53 Ja, trä för utomhusbruk, de är ofta impregnerat och ibland händer det att material från gamla järnvägssliprar eller telefonstolpar är impregnerade med kreosot återanvänds. Kreosot är cancerframkallande och det finns regler som förbjuder att materialet finns i lekplatser och det bör undvikas i trädgårdar, särskilt nära trädgårdsland om det finns risk att barn kommer i nära kontakt med materialet. Det finns också andra träskyddsmedel förutom kreosot som också bör undvikas när man bygger nytt. Så om du bygger en egen sandlåda är det bra att använda obehandlat virke och istället förstärka träet med olja.
- BJÖRN: 0:21:37 Tack så mycket. Finns det något annat som man kan tänka på för att minska risken att barn utsätts för kemikalier som är skadliga i onödan?
- SUSANNA: 0:21:48 Ja, man vet att kemikalier binder till damm, och eftersom små barn kryper omkring nära golvet och stoppar allt möjligt i munnen så kan det vara bra att städa ofta hemma och försöka hålla dammtussarna borta. Sen kan det också vara bra att vädra ofta för att hålla inomhusluften renare.
- BJÖRN: 0:22:13 Nu har vi kommit fram till den del i programmet då vi svarar på frågor som kommer till oss på Kemikalieinspektionen. Många hör av sig till oss med frågor om just barn och kemikalier. Och en person skriver så här, ”vi har en nallebjörn som är 37 år gammal och tillverkad i Italien. Utsidan är syntetiskt material och insidan skumgummibitar. Är den här leksaken farlig för vår son som är ett år och tio månader?” Vad säger du Anna? Vad skulle du svara på den här frågan?
- ANNA: 0:22:45 Nja, jag skulle svara att eftersom reglerna då kring leksaker har utvecklats väldigt mycket de senaste tio åren, så kan ju gamla leksaker innehålla ämnen som vi i dag vet är skadliga. Och även om vi inte med säkerhet vet vilka ämnen som finns i just den här nallebjörnen, så kan det ändå vara klokt som en försiktigsåtgärd att inte låta barnet gosa för mycket med en så pass gammal leksak. Så vårt förslag skulle i så fall

Textversion av Kemikaliepodden avsnitt 5 – Kemikalier i barns vardag

vara att spara björnen, men använd den mer som en prydnad, istället för att ha den i spjäsängen.

BJÖRN: 0:23:18 En annan förälder som skriver till oss undrar så här. Vi ska ha målare hemma hos oss och vi har ett barn på tre år. Hur länge bör vi vänta innan vi flyttar i den nymålade lägenheten för att det ska anses vara ofarligt för oss och vårt barn?

ANNA: 0:23:34 Ja, det är ju så att färg, tapeter och andra byggmaterial, de ger ofta ifrån sig mer kemiska ämnen när de är nya. Och därför så kan det vara bra att vänta några veckor innan barnet flyttar in i det här nya rummet så att det hinner vädras ut ordentligt. Och genom att ha bra ventilation och vädra ofta, så kan man helt enkelt minska mängden skadliga kemikalier som finns i inomhusluften. Och sen beror det förstås på vilken typ av färg man väljer. Så fråga gärna i butiken när du handlar, det är så att som konsument så ska du få svar på om färgen innehåller till exempel ett allergiframkallande ämne, så att du kan göra ett medvetet val när du handlar.

BJÖRN: 0:24:15 Okej. Och här kommer en fråga till som vi har fått. Det står så här. Ni har säkert noterat att det är en fluga nu bland barn att göra sitt eget slime. Min dotter har bland annat slime av lim, linsvätska och raklödder. Och du vill hon blanda mer, men limmet som rekommenderas är helt slut. Hon vill att vi skaffar trälim och testar med det. Vad säger ni om det här?

SUSANNA: 0:24:43 Jo, vi får en hel del frågor om slime just nu, eftersom det är populärt att blanda sin egen slime. Men vi rekommenderar att man inte låter sina barn använda lim för att tillverka slime som de sedan leker med och håller i händerna och kladdar med. För generellt brukar vi rekommendera att man ska använda produkter på det sätt som de är avsedda för. Att använda kemiska produkter på annat sätt än det är tänkt, det kan innebära risker som tillverkaren av produkten inte har förutsett och inte heller utrett. Och lim är inte gjort för att ha så mycket hudkontakt som det blir i fallet med slime då. Vissa limmer kan

Textversion av Kemikaliepodden avsnitt 5 – Kemikalier i barns vardag

innehålla allergiframkallande konserveringsmedel eller andra ämnen som inte är tillåtna i leksaker. Och vi har haft kontakt med giftinformationscentralen som känner till några fall där barn har fått utslag som kan bero på att de har lekt med slime. Vi har också hört att vissa recept för att göra slime innehåller linsvätska med borsyra. Och borsyra är ett ämne med så allvarliga hälsoegenskaper att det inte ens får säljas som rent ämne inom EU till privatpersoner. Men linsvätska, det innehåller borsyra i en så pass låg halt, så det är ingen fara att använda.

BJÖRN: 0:26:00 Kemikaliepodden går mot sitt slut, men innan vi avslutar för den här gången. Om man bara kan komma ihåg några få snabba och enkla tips när det gäller kemikalier i barns vardag. Vilka tips vill ni då skicka med till poddlyssnarna? Vill du börja Susanna?

SUSANNA: 0:26:18 Mm, ett tips, det är att man ska titta efter farosymboler. Läs informationen på förpackningar till kemiska produkter och följ anvisningen och hantera produkterna på rätt sätt. Ett annat tips det är att man ska förvara farliga kemiska produkter i sin originalförpackning och utom syn och räckhåll för barnen.

ANNA: 0:26:41 Jag fyller på där med några tips till.

BJÖRN: 0:26:42 Ja.

ANNA: 0:26:43 Försök att undvika varor som är behandlade med bakteriedödande ämnen. Låt inte barn suga och bita på saker som inte är gjorda för det. Tänk på risken med små knappcells batterier och vädra ofta och försök hålla dammet borta från rum där små barn kryper och leker.

BJÖRN: 0:27:04 Okej, tack så mycket för de tipsen. Och om man vill läsa på lite mer och ha fler tips och råd så har Kemikalieinspektionen gett ut en broschyr för alla som tar hand om barn. Den här broschyren heter kemikalier i barns vardag och finns att ladda ner eller beställa på vår webbplats helt utan kostnad. Ni hittar den på

Textversion av Kemikaliepodden avsnitt 5 – Kemikalier i barns vardag

Kemikalieinspektionen.se/broschyror. Och råden i den här broschyren finns också samlade på en särskild webbplats, kemikalieribarnsvardag.se som är anpassad för mobiltelefoner och där är det lätt att söka efter våra tips när du behöver dem. Till exempel om du är ute och handlar i en butik. Du har alltså lyssnat på Kemikaliepodden som är en podcast från Kemikalieinspektionen för en kemikaliesmart vardag. Jag heter Björn Malmström, och med mig i podstudion i dag har jag haft Susanna Norrthon Risberg och Anna Nylander. Tack för oss för den här gången.

SUSANNA: 0:28:03 Tack.

ANNA: 0:28:04 Tackar.